

878
119
Mõru Cesti Laenu- ja Hoiu- Ühisule wäljaanne

Sühike seletus
Laenu saamise ja
raha hoidmise üle.

Cand. jur. S. Mägi.

Mõru Eesti Laenu- ja Hoiu- Ühisuse väljaanne.

Süühike seletus
Laenu saamise ja
raha hoidmise üle.

Cand. jur. D. Nütti.

85. 125 Äriseis:

1. jaanuaril, 1910. a.

Ühijufel päris:

Raha kassas	3269	64
Raha teistes raha-asutustes hoiul	4564	13
Laenuid antud	182141	32
Riigi ja teised % paberid	14373	95
Liikuv warandus	331	13
	<hr/>	
	204680	17

Ühijufelt pärida:

Ühijuse liikmete osamaksud	27793	56
Tähtaja hoiussummad	126809	98
Zookswad hoiussummad	44398	57
Tagawara kapital	788	76
Liikumata warandusekapital	109	36
1910 a. eest maksetud. lae= nude % %	2268	87
Mõnesug. väljamaksm.	220	84
1909 a. puhaskasu	2290	23
	<hr/>	
	204680	17

Raha läbikäik 1909 a. 525511 67

1. jaanuaril 1910 aastal on ühijuse liikmeid—381.

1. novembril, 1910. a.

Ühijusel päris:

Raha kassas	6227	59
Raha teistes raha-asutustes hoiul	3744	37
Brotfendi paberites	15550	88
Rälja antud laenud	249143	19
Hoiu summade eest maksetud % %	525	20
Mõnesugused nõudmised	5684	27
Asjaajamise kulud	2778	31
Liikuv warandus	331	13

Kokku 283984 94

Ühijufelt pärida:

Osamaksud	37526	40
Hoiussummad	228448	14
Tagawara ja teised kapitalid	1277	14
Laenude eest saadud % %	16574	78
Mõnesugused	92	75
Trahwid	65	73

Kokku 283984 94

I. Kust raha saada.

1. Raha tarvidus on suur.

Raha tarvidus kasvab iga päewaga. Iffa enam ja enam tarvitab iga mees raha; olgu ta kaupmees või käsitööline, väike- või suurpõllu- mees, ilma rahata ei saa keegi edasi. Viimased aastakümned on põllupidamisele uue fuju andnud: Endise põlluharimise wiisi asemele on uus inten- ssiivne — põhjalikum — harimise wiis astunud. Põld ja karjapidamine peawad palju enam saafi andma ja tulu tooma, kui endistel aegadel. Selleks peawad põllud hästi haritud, hästi wäe- tatud, torutatud ja kraawitatud olema. Põldu peab hääde riistadega harima, pääle laudasõnniku põllule tublisti kunstõnnikut panema; heinamaa tuleb harida ja wäetada, soomaa põlluks ehk heinamaaks ümber muuta. Wilja- ja heinaseem- ned peawad tingimata kõige paremad olema, sest ainult hää seeme võib hääd lõikust anda. Tubli karjapidamine on hää põllupidamise tähtsam tin- gimine. Tulewad hääd looma tõnud muretseda, otstarbekohased laudad nendele ehitada, tarwilist toitu osta j. u. e. Teenijate palgad on kalliks läinud, iffa enam ja enam tulewad masinad tarwitusele: niidumasinad, külwimasinad, auru- rehepeksimasinad. Koorelahutajad ei täida enam

hästi oma otstarbet, ja juba on mitmel pool ühis-piimatalituste ajutamine täies hoos, kus aurumajinad töötavad. Iffa edasi ja edasi sammub meie wäikeste kodumaa põllumajandus sedasama teed, mis teised põlluharimise maad, nagu Daani, Soome, Saksamaa j. t., ette on näidanud. Nõndasamuti jünnib muudatus ka teistes tööstuse harudes.

Iga päewaga muutub majandus enam ja enam nõnda ütelda „rahamaajanduseks“. Raha on tarwis õige palju. Raha tarvitamine kasvab iga päewaga, sest et wäljaanded, iga-päewaga tõusewad. Kõik need juured wäljaanded mis otstarbekohaselt tehakse, tasuwad endid kasuga ja wähest koguni mitmekordselt ära. Kes põllumeestest ei teaks, kui tululik on heinamaa wäetamine, hää seemne ostmine, hääde loomade muretsemine j. n. e. Praegustel oludel ei saa põllumees enam endist wiisi elada. Kas tahes wõi tahtmata peab ta, kui ta maksijõuetuks ei taha jääda ja oma maad kääst ära anda ei raatfi, kõiki uuendusi, mis põllumajandusesse müüdne aeg on toonud, otstarbekohaselt tarwitusele wõtma.

Teisiti ei ole a?jalugu ka käsitöölise ja kaupmehe juures. Asjade walmistamise tarwis ostetaw materjal on kallim kui enne, aga asjade ja sellega ühes ka materjali tarwidus palju juurem — koguni mitmewõrra juurem kui enne. Sellest siis tuleb, et tööstus ja kauplemine hiiglasammul on edenenuid. Igalpool on libe töö, igalpool asjade elaw ringjooks — kauplemine.

Ta selleks on kõigepäält jälle raha tarwis. Raha-
saamine on aga üleüldse jään raske, kus sünd-
said rahaafutusi ei ole.

Meie kodumaa ei wõi weel oma rahaas-
janduse ja laenuolude korraldusega mitte kiidelda,
sest algus on küll sellel põllul juba tehtud, aga
päristöö on weel tegemata. Ta ei wõi ka
imestada selle üle, et meie rahaasjandus ja
laenuolude korraldus puudulik on ja parandust ja
täiendust nõuab, sest see töö nõuab suurt jõudu
ja seda on meie wäiksel rahwal ainult siis, kui
ühineme ja ühisel jõul ja nõul asja käjile wõ-
tame ja ühistegelisel alusel tööle hakkame.

Ühistegewuse kasust jaadakse aga kahjuks
meil weel wähe aru ja ei waadata seda mitte,
kuidas just ühistegewuse abil teistes maades
rahaafutused elule on kutsutud ja põllumajandus
ja tööstus üsna uue kuu ja korralduse on saa-
nud. Ühistegewus on aidanud wäikepõllumeestel
wõistluse suurpõllumeestega ära kanda ja on esi-
mestele needjamad edud, mis wiimastel on,
kättesaadawaks teinud.

Ta koguni mitmel pool, nagu Daanis,
osalt ka Saksa- ja Prantsusmaal, on wäikepõllu-
mehed ühistegelise korralduse abil suurpõllumees-
test kaugele ette jõudnud. Mitte üksi põlluhari-
mine ja karjakaswatamine ja teised põllutööstuse
harud ei ole põhjalikult — intensiivliselt —
tehtud, waid ka põllusaaduste müümine ja karja-
toodete ümberwalmistamine ja müümine on
ühistegewuse abil nõnda korraldatud, et kauba-
tarwitajad kaubamüüjatega otsekoheselt ühenduses

on, ja sellega ka kõigis asjades vahelkauplejad ja kasuõõtjad ära jäävad. Nõndaajamuti ostab nüüdse ajal väikepõllumees ülemalnimetatud maades kõigis, mis temale pääasjalikult tarvis läheb, otsekoheiselt halliisast ühiselt teistega, ja kaupmehed ei saa enam oma soovi järele kauba hindasid kuulmata kõrgeks ajada, nagu jeda jääl, kus üksikud ostjad on ja kellede jõud nõrk on, tehakse. Ka valmistuse põllul tõrjub ühistegewus kapitali ja etteõõtja liiakasu kõrwale ja teeb laiad ringkonnad ja sõrdlemisi kehmad inimised hulkadena nende sisetulekute omanikkudeks, mis enne ainult mõne üksiku rahamehe wõie etteõõtja päralt olivad.

Ka meil on ühistegewus juba mõned waod ajanud, ja iseäranis on meie rahaasjanduses ja laenuolude korralduses ühistegewuse mõju juba märgata: Laenu saamine, mis enne meie juures õige raske oli, on märksa kergemaks läinud. Ühistegewus on siin aidanud raha liikuma panna. Ta wõtab nende käest, kellel raha seisab, ja annab laenuks nendele, kellel raha ei ole, et nad selle saadud laenu abil wiljakat tööd teeks. Samane wõlg, mis wiljaka otstarbe päälle wõetakse, ei ole „wõõra oma“, nagu wanafõna ütleb, waid selle wõla abil kaswab wõlawõtja enese warandus, nõnda et tema ise kasu saab ja wõla auusasti ära tajub. Sääde laenuolude tähtsusest on juba ammu aru saadud, ja meie väike põllumeestel ja käsitöölistel on laenu saamine üks päätingimistest, sest et nendel etteõõdetawate ja kasutoowate muenduste tarwis minewat raha

enestel mitte käepärast ei ole. Sellepärast siis oleme sunnitud ühistegemise alusel rahaasutusi käima panema ja laenujaamist hõlpsaks tegema püüda.

2. Kust saab hõlpsasti raha laenata?

Geesti laenu- ja hoiuühisustest ja Geesti wästastiffudest kredit-ühisustest. Esimesed asutused on enam wäike-laenu tarwitajate wäikepõllumeeste kui käsitööliste ja wäikeste kaupmeeste tarwis, wiimased jälle enam suuremate kaupmeeste ja tööstuse ettemõtjatele otstarbekohased.

Need nimetatud asutused on meie omad asutused ja nendest on palju hõlpsam laenu saada, kui suurtest linna pankadest.

3. Kuidas laenu saada?

Laenu-soowija annab ennast laenu-asutuse juhatusse üles ja teatab, kui palju ta laenu tahab, seletab ka, mis tarbeks laenatud raha läheb, ja kudas ja kui suurte osade kaupa tema laenu loo-
dab tagasi maksta. Ühtlasi palub ta ennast ka ühijuse liikmeks wastu wõtta, sest laenu- ja hoiu-
ühijused wõiwad ainult oma liikmetele laenu anda.

On laenuahtja ennast üles andnud, siis korjab ühijuse juhatus teateid laenuahtja isiku ja tema waranduslise seisukorra kohta. Et wäike-laenu asutuste tööpiir wäikene, siis on need teated ruttu saadawal.

Liikmeks wõetakse igawhete ammat inimest — laenu aga antakse selle järele, kuidas laenu ots-

tarbe wiljakas ja kasutoom on, ja kuidas ühijusel lootust on antawat laenu tagasi saada. On juhatusel tarwilised teated käes, siis pandakse asi nõukogule ette. Nõukogu wõtab laenusoowija ühijuse liikmeks wastu ja määrab laenuasaldusepiiri ära. On see tehtud, siis annab juhatus laenu teatawate kindlustuste wastu wälja. Terwe asja toimetamine on õige rutuline ja hõlbus. Tihti juhtub ülesandmine ja laenu kättesaamine juba ühel ja seltsamal päewal, nimelt siis, kui juhatus ja nõukogu koosolek ka seltsamal päewal on ja laenu tahtja isik juhatusle tuttav on.

Ühijused, seltsid ja waldade wolikogud peawad laenu saamise korral nõudasanuti oma woliniku kaudu toimetama kui ükiskind isikud ja pääle selle peab wolinikul tarwiline wolikiri laemategemiseks, pääkoosoleku protokoll ehk wolikogu protokoll, milles otjustatud on laenu teha ja ühijuse ehk seltsi põhjusliri kaajas olema.

Igal laenajal, kui ühijuse liikmel, on pääkoosolekul hääleõigus ja wõib ühijuse nõukogusse, juhatusesse ehk rewisjoni toimekonda walitud saada.

Siseseastumise juures tuleb ka liikmemaksu mida osamaksuks kutsutakse, maksta. Harilikult wõetakse see laenu summast maha. Ühijusest wäljaastudes ehk laenu äramaksmise korral antakse jissemaksitud liikmemaks tagasi, ja pääle selle maksetakse liikmemaksu päält liikmele iga aasta teatav protsent diwidendi wõi osakasu, — ijeenesest mõista ainult sel korral, kui ühijusel üleüldse puhast kasu

järele on jäänud. Mõnel ühijusel on wiisiks ure liikme käest jisseastumise korral üks rubla wõtta. Seda rubla ei maksta tagasi.

4. Misjuguuste kindluste wastu laenu antakse.

Wähemaid laenuid antakse ka isikliku usalduse wastu, jellel korral kui laenuwõtja iist küllalt wõimaluist annab laenu tagasimaksmiseks. Suuremate laenuide kindlustuseks on jissemaksetud osamaks, käemehed, obligatsioonid, wäärtpaberid, pantipandud liikuw warandus ja tööjaadused.

Waatame neid kindlustusi üsikult.

Osamaksu kindlustusel saab laenu ainult osamaksu 1—1¹/₂ kordses juures teha. Näit. on kellegil oja = wõi liikmemaksu 50 rbl. jisse maksetud, siis wõib ta ühijuselt igal ajal 50—75 rbl. laenuks saada. Kõige juurem osamaks on 100 rubla, jeeaga siis ka kõige juurem laen selle kindlustusel 100—150 rubla.

Kõige enam tarwitawad laenajad laenu kindlustuseks käemehe wõi wastutajaid ja obligatsioonijid. Käemeesteks wõtab laenaja harilikult omale tuttawaid isikuid, kes tema laenu eest ühijusele lubawad wastutada. Nemad firjutawad laenajaga ühes wõlakirjale alla, ja kui laenaja oma kohuseid ühijuse wastu ei täida, nõutakse laen nende käest jisse.

Käemeeste isiku kui ka nende waranduslise seisukorra üle korjab ühijuse juhatus teateid ja kui armab laenu küllalt kindla olewat, antakse laen

wälja. Harilikult on faks käemeest tarwis. Laenu pifendamise korral on käemehe nõuusolemist tarwis, mida see oma allkirjaga annab.

Sige laialine on laenamine obligatsioonide vastu. Kellel täiemäärtusline goblatsioon on, sellel ei ole käemeest ei ka teist kindlustust tarwis. Et juurem oja wäikepõllumeestest maaomanikud on, siis on nendel ka wõimalus obligatsiooni oma talude pääle teha ja nende vastu tarwilist laenu muenduste ja maaparanduste tarbeks saada. Ka wõtab ühisus neid obligatsioonijid vastu, mis mõisaomaniku käest wälja on ostetud ja mille del edasiandmise planko päälkiri on tehtud. Kuidas obligatsioonijid teha, kui juured kulud j. n. e., seda teatamad harilikult ühisuste juhatused ja asjaajajad.

Wäärtpaberite vastu antakse laenu wälja 90% nende kursihinnast. Laenu wõlafirja allafirjutamise juures peab laenajal, kui ta ühisuse juhatusetele tuttam ei ole, isikutunnistus wõi pass kaasas olema ja pääle selle weel üks tuttam isik, keda ühisuse juhatus tunneb, kes tõendada wõib, et allafirjutaja just seesama isik on.

Liikuma waranduse pääle wõib ühisus laenujid anda:

- a) laenuwõtja poolt wilja ja muu põllutöö-, kui ka käsitöö- ja tööstuse=saaduste pandiks panemise vastu ja
- b) käsitöö ja tööstuse juures tarwis minewate tööriistade ja sellejarnase waranduse pandiks panemise vastu. Laenu, mis antakse tööriistade ja muu käsitöös ja tööstuses tarwis minewate abinõude omanda-

mises kui ka majapidamises tarwiliste loomade (lehmad, hobused) ostmiseks, wõiwad selle raha eest ostetud asjade pandiks panemise läbi kindlustatud saada, mille juures need asjad wõidakse ka laenuwõtja kätte tarwitada jätta. Muidugi mõista ainult siis, kui laenuwõtja täiesti usalduse wääriline mees on.

Wilja kui ka muud põllutöö-, käsitöö ja tööstuse saadusi ei saa Wõru laenu- ja hoiuühisus erialgselt pandiks mitte wõtta, sest et nende alalhoidmiseks tarwilised ruumid puuduwad. Edepidi aga, kui ühisus omale selleks kohased ruumid saab, wõetakse ka jääraseid pantijid vastu.

Muidugi oleks soowitaw, et see õige pea jünniks, sest siis ei oleks põllumehel tarwis rahakitsikuse tõttu jügil odawa hinna eest wilja ja linu ära müüa, waid laenaku nende pääle ühisusest raha ja müügu siis wili ja linad ära, kui nende hind tõusnud on.

Rõndasamuti ka kewadel ei wõi põllumees põllutarwiduste ostmise juures kofkuhoidlik olla, waid laenaku julgesti: õigesti tarwitatud laenuks wõetud raha, nagujuba tähendasime, kannab mitmekordsed protsendid, wälja arwatud iseäralised õnnetuse korrad.

II. Kus raha hoida?

On raha wäljaandmine suur, siis on sisse tulek üleüldiselt weel seda suurem, Raha, mis sisse tuleb, ei ole mitte jünnis kodu hoida, waid

teatavasse hoiukohta wiia. Kodu mõivad war-
gad raha ära warastada, raha võib kaduda, ära
põleda ehk võib mõni teine õnnetus juhtuda.
Pääle selle ei saa kodushoidja raha eest protsenta.
Keegi ärgu matku raha maa jisse, ärgu pandku
katusse jisse ehk mõnessse teisesse peidu=urkasse.
Süda võib rahaomanikul ainult siis rahulik olla,
kui raha on ära wiidud hoiu pääle laenu= ja
hoiu=ühisusesse. Need on kõige kindlamad, kõige
täpäralisemad ja kõige kasulikumad raha hoiukohad.

1. Kõige kindlam raha hoiukoht.

Hoiu= ja laenu=ühisused ei või pankrotti
jääda. Iga liige vastutab esiteks oma osamak-
sudega, siis weel 10—20=kordselt oma muu wa-
randusega. Hoiusummade arv aga võib 6—10
korda suurem olla kui äramaksetud osamaksude
summa. Nõnda wiisi, kui laenu= ja hoiu=ühisus
ka kõik oma waranduse kaotaks, ikkagi weel jõuaks
tema liikmed hoiusummad tagasi maksta. Pääle
selle antakse hoiule pandud summad laenude näol
ühisusest wälja ja, nagu juba eespool kõnelesime,
annab ühisus laenuid ainult teatavate kindlus-
tuste vastu wälja, nõnda et harilikult palju ku-
nagi laenuksantud raha kaduma ei lähe. Pääle
selle pandakse iga aasta puhtast kasust üks osa
tagawara kapitalisse, mis häda korral kahjude
katmiseks tarwitatakse.

Saksamaal töötawad ligi 20,000 hoiu= ja
laenu=ühisust ja Saksa ühistegemise tundjad tõen-
dawad, et ükski nendest ühistest ei ole maksu-
jõuetuks jäänud. Ei sõda, ei kaff, ei riigipööre

ei mõni teine häda ei mõju laenu- ja hoiu-ühisuse pääle pörutatawalt. Tema kindlus seisab terve ümbruskonna rahwa õlal ja rahwas on hääwimata. Suure Saksia-Prantsuse sõja eel 1870 wõeti piiri äärsetes maades, kus iseäranis sõja tallermaa oli, raha enamasti kõigist teistest hoiukohtadest wälja ja katsuti laenu- ja hoiu-ühisustesse mahutada. Et ta kaduma wõiks minna, seda keegi ei arwanud, ja kaduma ei läinud ka kopikutki. Aktiia-pangad annawad juuri laenufid ja nende kindlus on nõnda kaua olemas, kui laenajad kindlad on. Aktiionärid ise ei wõtsuta enam, kui oma jissemaksetud aktiia-kapitaliga. On kahjud juured, siis on ka aktiia-kapital otjas ja ülejäänud kahju jääb teiste kanda. Hoiu-ühisus maksab terve hoiusumma ühes protsendiga tagasi ja ei osta mitte raha eest paberid, millede kirs langeda wõiks, ei anna ka paberid raha asemel hoiu summa omanikule tagasi. Meie wallad, jeltsid, ühijused ja üffikud istud, teenijad, põllumehed ja rahamehed! wiige oma kopikud kõik, siis kui teie neid ei tarwita, oma laenu- ja hoiu-ühisustesse hoiule; jääb on nad kindlal kohal, ja teie jüda on rahul. —

Hoiu-ühisused on ka

2. Kõige paremad raha hoiukohad,

jelle poolest, et nad meil hõlpsasti käepärast on. Hoiu- ja laenu-ühisused toowad juurt kergitust rahwale raha hoiule toomise asjas. Asjaajamine on kerge ja kodune, omas keeles. Suha-

tus tunneb enamasti kõik hoiuletoojaid ja sellepärast ei ole raha väljavõtmise juures iseäralisi raskendusi. Hoiuraamatud ja hoiu-tähed on Eesti keeles trükitud ja nende juures ka põhjuskirja tähtsamad määrused, nõnda et iga liige ise lugeb, ise arvata ja juhatusega nagu mõttes kaasa töötada võib. Aruanded ja pikemad seletused asjaajamise üle ilmuvad Eesti lehtedes. Vähemadgi wead võetakse awaliku arwustuse alla. Hoiusumma omanik võib kõigest osa võtta. Tema ei wii raha nagu paluja hoiu-ühisusesse, waid tunneb enesel nagu õiguse olemat, raha sinna wia ja % nõuda. Hoiuletoojad, kes ka liikmeks ühisusesse on astunud, wõtawad ka ise ühisuse juhtimisest ja walitsemisest osa, ja ühisus on nendel nõnda nagu oma asi jiidame pääl. Seda kõik ei ole kroonu hoiu-kassal ei ka aktia-pantafel.

3. Nõige tafulikum raha hoiukoht.

Laenu- ja hoiu-ühisused maksawad harilikult kõrgemad % hoiusummade päält kui aktia-pangad ehk kroonu hoiukohad. Need ühisused ei taha mitte suurt kasu saada, sellepärast wõiwad nemad ja püüawad hoiusummade päält nõnda palju kui wõimalik maksta. Iseäranis filmapaistew on see laenu- ja hoiu-ühisuste juures, nemad ei maksa kroonile midagi, ei maksa ka margi maksu. Laenu- ja hoiu-ühisuste protsentide ja hoiusummade päält maksetawate protsentide wahel on õige wäike. Näit. maksab Wõru Eesti l. ja h. ühisus hoiusummade päält praegu

4—5% ja mõtab laenude päält 6—6¹/₂%.
 Alttia pankades on see protsentide wahel palju suurem. Teiselt küljelt jälle on suur üleüldine kaasu sellest olemas, et hoiussummad väike-laenu asutustes on. Raha läheb laenu näol jälle oma ümbrusesse, kas väike-põllumeeste või kaupmeeste ja käsitöölise kätte, kes saadud laenu abiga wiljakalt töötavad, rahwa hääd käekäiku ja rahwa, nimelt laenu ringfondade warandust suurendavad ja nende haridusliigi ja muud ühistegelisi asutusi oma puhtakaasu osadega toetavad. Alttia pangad selle vastu teewad enamasti suurkaupmeeste, suurpõllumeeste ja suurtoöstuse ettevõtjatega tegemist. Raha ei jää harilikult oma ümbrusesse, ehk kui jääb, siis läheb kõik saadud kaasu üksikute rikaste taskutesse ja ei lähe mitte rahwa kätte. Kroonu hoiukassad on näituseks suured summad raudteede alla laenudeks annud, muudugi teada, suurtele rikastele alttia-seltsidele. Sellepärast on väga tähtis igale ühele, kuhu ta oma raha hoiu päale paneb, ja kes selle hoiulepandud rahaga teenib, ja kuhu see kaasu läheb. Kasulikumat hoiukohta kui omad raha-asutused, praegu meil ei ole. —

Mõnda siis on meie oma rahaasutustel ütlemata suur tähtsus meie rahwa hääd käekäigu kohta. „Põlluharimine ja karja kasvatamine edeneb jõudjasti, hääd tööriistad mõetakse tarwitusele. Väikepõllumees ostab kõik oma tarwitused oma raha eest oma asutuste kaudu odavamalt, kui suurpõllumees kaupmehe käest, ja kaup on hääd. Kauplemine ja väiketööstus ehk

ühis-ühirühistus edenewad. Rahwa warandus tõuseb. Sõnapidamine ja kohusetäitmine kaswawad ja liiakasni wõtjal ei ole enam wõimalust teiste jõuetust oma kasuks tarwitada." Suhatus annab igas asjas esialgul iga laenuasutus.

Mõned teated Wõru Gesti laenu- ja hoiu-ühisuse üle.

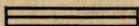
Wõru Gesti laenu- ja hoiu-ühisus on üks wanematest Gesti rahaasutustest. Ta asutati üks aasta pärast Tartu laenu-hoiuühisust ja algas oma tegevust 1. oktoobril 1903. a. — 1. jaanuaril 1908. a. üüris ühisus enesele Wõrus A. Terrepsoni majas iseseiswad äriruumid ja nüüd töötawad ühisuses alaliselt 4 inimest.

Et ühisuse tegevus ühtelugu jõudvasti kaswas, pidiwad 1. detsembrist 1910. a. jaadik ju laienemad ruumid linna walitsuse majas (mõni maja endisest kontorist turu poole) wõetama.

Ühisuse kontor on rahwale awatud igal äripäewal kella 10—2 päewa.

Suhatusse koosolekud, kus nute laenude arwamise üle otsufi tehakse, on igal esmaspäewal ja neljapäewal kell 3—4 pärast lõunat.

Ühisuse liikmete arw on praegu üle 500.

V 60
1

